

عصر اقتصاد، رسانه عصر دانش و شکوفایی

هوالرزاق

ناترازی بنزین؛
زنگ خطر بحران انرژی

صفحه ۲

پایله‌های اطلاعاتی
با فرض فیلترینگ

صفحه ۳

سال بیستم و سوم . شماره ۵۹۲۷ . ۸ صفحه . ۲۰۰۰۰ تومان

www.asre-eghtesad.com asreeghtesad asre_eghtesad asre_eghtesaad

عصر اقتصاد بازارهای مالی زیر سایه تنش‌های منطقه‌ای را بررسی کرد:

چهارراه التهاب؛ دلار بالا، بورس پایین

افزایش تنش‌های نظامی در خاورمیانه و مطرح شدن سناریوی «جنگ تحمیلی سوم» بار دیگر بازارهای مالی ایران را تحت تأثیر قرار داد. در پی تشدید درگیری‌ها، بازار ارز سریع‌ترین واکنش را نشان داد و دلار در بازار آزاد با رشد حدود ۱.۷۳ درصدی به محدوده ۱۷۸ هزار تومان رسید. این جهش بار دیگر نقش دلار را به‌عنوان دماسنج سیاسی اقتصاد ایران برجسته کرد؛ بازاری که معمولاً نخستین واکنش را به نااطمینانی‌های ژئوپلیتیکی نشان می‌دهد.

در همین حال، برخلاف انتظار سنتی بازارها، افزایش قیمت جهانی نفت در سایه تنش‌های منطقه‌ای مانع از رشد چشمگیر طلای جهانی شد. سرمایه‌گذاران بین‌المللی هنوز در حال ارزیابی ابعاد واقعی بحران هستند و همین مسئله باعث شده اونس طلا واکنش قدرتمندی نشان ندهد. در بازار داخلی نیز قیمت طلای ۱۸ عیار بیشتر تحت تأثیر نرخ ارز قرار دارد و طی روزهای اخیر در بازه ۱۸ تا ۱۸.۸ میلیون تومان نوسان کرده است؛ محدوده‌ای که به میدان اصلی تقابل خریداران و فروشندگان تبدیل شده است...

صفحه ۳

معاون وزیر صمت

طرح انتقال پساب به صنایع
سرعت گیرد

صفحه ۴

سرمقاله

موشک‌هایی بر قلب اقتصاد خسته ایران

اقتصاد ایران در ماه‌های اخیر با چالش کمبود شوک مواجه نبوده است؛ بلکه شاید مهم‌ترین مسئله آن، انباشت شوک‌هایی باشد که فرصت بازایی را از اقتصاد گرفته‌اند. تورم مزمن، کاهش قدرت خرید، افت سرمایه‌گذاری، فرسایش سرمایه در گردش بنگاه‌ها، کاهش تقاضای مؤثر، افزایش هزینه‌های تولید و تجارت و نااطمینانی‌های مستمر، پیش از هر اتفاق جدیدی نیز اقتصاد کشور را در شرایطی قرار داده بود...

همین صفحه

یادداشت

افزایش ۹ برابری حجم تحویل برق
به صنایع پتروشیمی

صفحه ۲

یادداشت

خیال خوش وصل

همین صفحه

راضیه حسینی

روزنامه نگار

یادداشت

تاب‌آوری و امداد اجتماعی؛ ستون‌های
مقاومت جامعه در جنگ

همین صفحه

فرضعلی سالاری

کنشگر برنامه‌ریزی و توسعه منطقه‌ای

ساسان باقرپناه
کارشناس ارشد مالی و اقتصاد

راضیه حسینی
روزنامه نگار

تاب‌آوری و امداد اجتماعی؛ ستون‌های مقاومت جامعه در جنگ

فرضعلی سالاری - کنشگر برنامه‌ریزی و توسعه منطقه‌ای

جنگ، واقعیتی تلخ و ویرانگر است؛ اما آنچه سرنوشت جامعه را در چنین شرایطی تعیین می‌کند، میزان تاب‌آوری آن است. جنگ یک بحرانی چندوجهی است که هم‌زمان اقتصاد، اجتماع و روان جامعه را تحت فشار قرار می‌دهد. در چنین وضعی، پرسش اصلی این است که چگونه می‌توان جامعه را زنده، منسجم و پایدار نگه داشت و از فروپاشی کارکردهای حیاتی جلوگیری کرد. در این میان، مدیریت بحران ضرورتی انکارناپذیر است؛ ضرورتی که با تصمیم‌گیری به‌موقع، هماهنگی نهادی و پیش‌بینی‌پذیری، می‌تواند از گسترش خسارت‌ها جلوگیری کند و ثبات نسبی را حفظ نماید. با این حال، سیر واقعی جامعه در برابر طوفان جنگ، تاب‌آوری اجتماعی است؛ یعنی توان جامعه برای جذب شوک، کاهش آسیب، تداوم خدمات حیاتی، سازگاری با شرایط جدید و بازایی سریع‌تر پس از بحران است.

تاب‌آوری، تنها به معنای مقاومت در برابر فشار نیست، بلکه حاصل یک ساختار چندلایه است. در بعد اقتصادی، جامعه‌ای تاب‌آور است که زنجیره‌های تأمین آن پایدار، ذخایر راهبردی آن کافی و نظام توزیع آن کارآمد باشد. چنین اقتصادی می‌تواند در برابر اختلالات، سریع‌تر خود را ترمیم کند و نیازهای اساسی مردم را در سخت‌ترین شرایط نیز پاسخ دهد. در بعد اجتماعی نیز، انسجام، سرمایه اجتماعی، اعتماد عمومی و همبستگی محلی، ستون‌های اصلی تاب‌آوری‌اند. شبکه‌های محلی و روابط انسانی مستحکم، در لحظات بحران، نخستین و مؤثرترین خط دفاعی جامعه به‌شمار می‌روند. از سوی دیگر، حکمرانی کارآمد، شفاف و پاسخگو که توان تصمیم‌گیری به‌موقع و هماهنگی بین‌بخشی را داشته باشد، بنیان اصلی تاب‌آوری را تشکیل می‌دهد. در این چارچوب، امداد اجتماعی نیز دچار تحول شده است. دوران کمک‌رسانی‌های سنتی، دیرینه‌گام و غیرهدفمند گذشته است. امروز، امداد اجتماعی باید هوشمند، داده‌محور و متناسب با نیاز واقعی باشد. در شرایط جنگ، کاهش درآمدها، اختلال در اشتغال، افزایش هزینه‌ها و کمبود

درآمدهای نامتعارف برخی پزشکان!

وحید حاج سعیدی - کنشگر برنامه‌ریزی و توسعه منطقه‌ای

افراد جامعه را دشوار تر می سازند و بر هزینه های سید خانوارشان می افزایند.»(دریافت مبلغی نزدیک به دو برابر حق وزیت در اولین جلسه مراجعه به برخی پزشکان» در قالب «هزینه تشکیل پرونده»، یکی از این درآمد های تا متعارف این پزشکان است که اگر تعمیم داده شود و فراگیر شود، همانند دریافت زیر میزی هیچ نهادی را یاری مقابله با آن نخواهد بود.در این وانفاسی اقتصادی که بسیاری از مردم به دلیل هزینه های سرسام آور درمان، مراجعه به پزشک و مراکز درمانی را بر اساس محتوی جیب و درآمد شان برنامه ریزی می کنند و ضرورت درمان را نادیده می انگارند، افزودن چنین هزینه هایی غیر متعارف و دور از انصاف، تنها باعث کاهش میزان مراجعات قشر آسیب پذیر به مراکز درمانی و بروز مشکلات حاد تر در آینده می شود. انتظار می رود مسئولان و متولیان امور درمانی کشور، با نظارت مستمر بر مطب ها و مراکز درمانی بر اساس سیاست های ابلاغی، مانع از ظلم بی حد و عد بر جماعت آسیب پذیر جامعه شوند. جماعتی که عده معدودی با مالیات و جان فشانی های آنها و بیت المال همگان، به منزلی و موهبتی دست یافته اند و امروز پا بر گرده آنان نهاده اند. این دور از انسانیت و انصاف است.

اقتصاد ایران در ماه‌های اخیر با چالش کمبود شوک مواجه نبوده است؛ بلکه شاید مهم‌ترین مسئله آن، انباشت شوک‌هایی باشد که فرصت بازایی را از اقتصاد گرفته‌اند.

تورم مزمن، کاهش قدرت خرید، افت سرمایه‌گذاری، فرسایش سرمایه در گردش بنگاه‌ها، کاهش تقاضای مؤثر، افزایش هزینه‌های تولید و تجارت و نااطمینانی‌های مستمر، پیش از هر اتفاق جدیدی نیز اقتصاد کشور را در شرایطی قرار داده بود که بسیاری از فعالان اقتصادی تنها برای حفظ بقا تلاش می‌کردند. در چنین شرایطی، از سر گرفته شدن تنش‌ها و درگیری‌های روزهای ۱۸ خرداد ۱۴۰۵ صرفاً یک رخداد سیاسی یا امنیتی نبود. این اتفاق شوکی جدید به اقتصادی وارد کرد که هنوز از شوک‌های قبلی خارج نشده بود. تفاوت مهم نیز دقیقاً در همین نکته نهفته است. یک شوک اقتصادی زمانی بیشترین اثر را دارد که بر پیکر اقتصادی خسته و کم‌توان وارد شود.

در علم اقتصاد، شدت اثر یک بحران تنها به اندازه خود بحران وابسته نیست؛ بلکه به میزان تاب‌آوری اقتصاد در زمان وقوع آن نیز بستگی دارد. بیماری را تصور کنید که ماه‌ها با ضعف جسمی دست‌وپنجه نرم کرده است. آسیبی که برای یک فرد سالم ممکن است قابل تحمل باشد، برای چنین بیماری می‌تواند بسیار سنگین‌تر باشد. اقتصاد ایران نیز امروز با شرایطی مشابه روبه‌رو است.

بسیاری از بنگاه‌های کوچک و متوسط در ماه‌های گذشته بخش مهمی از ذخایر مالی خود را برای حفظ فعالیت مصرف کرده‌اند. برخی از سود سال‌های قبل را خرج کرده‌اند، برخی از سرمایه شخصی استفاده کرده‌اند و برخی دیگر توسعه کسب‌وکار خود را متوقف کرده‌اند تا بتوانند هزینه‌های جاری، حقوق کارکنان و تعهدات مالی خود را پوشش دهند.

به ظاهر شاید این بنگاه‌ها همچنان فعال باشند، اما واقعیت آن است که ظرفیت تحمل آن‌ها نسبت به گذشته به شکل محسوسی کاهش یافته است.

مشکل اصلی اقتصاد امروز ایران تنها افزایش نرخ ارز یا نوسان بازارها نیست. مسئله اصلی افزایش مداوم هزینه فعالیت اقتصادی است. هزینه تأمین مالی افزایش یافته، هزینه تجارت افزایش یافته، هزینه تولید افزایش یافته و اکنون هزینه ریسک نیز به آن اضافه شده است. هر شوک جدید، لایه دیگری از هزینه را به اقتصاد تحمیل می‌کند.

این هزینه‌ها معمولاً با تأخیر خود را نشان می‌دهند. در روزهای نخست، همه نگاه‌ها به بازار ارز، طلا یا بورس معطوف می‌شود، اما اثر واقعی بحران‌ها معمولاً چند ماه بعد آشکار می‌شود؛ زمانی که سرمایه‌گذاری‌های جدید انجام نمی‌شود، سفارش‌های تولید کاهش می‌یابد، پروژه‌ها به تعویق می‌افتند و بنگاه‌ها ناچار می‌شوند منابع خود را به جای توسعه، صرف مدیریت ریسک کنند.

در چنین فضایی، افق تصمیم‌گیری نیز کوتاه‌تر

موشک‌هایی بر قلب اقتصاد خسته ایران

ساسان باقرپناه - کارشناس ارشد مالی و اقتصاد

می‌شود. فعال اقتصادی که زمانی برای چند سال آینده برنامه‌ریزی می‌کرد، امروز برای چند ماه آینده نیز با تردید روبه‌رو است. واردکننده نمی‌داند هزینه تأمین کالای او در ماه آینده چه خواهد بود. تولیدکننده از ثبات قیمت مواد اولیه مطمئن نیست. صادرکننده درباره شرایط بازارهای هدف اطمینان ندارد و خانوار نیز قدرت خرید آینده خود را به درستی پیش‌بینی نمی‌کند. نتیجه چنین شرایطی، کاهش سرمایه‌گذاری و حرکت اقتصاد به سمت رفتارهای کوتاه‌مدت است.

آنچه امروز بیش از هر زمان دیگری اهمیت دارد، جلوگیری از انتقال هزینه شوک‌های جدید به بخش مولد اقتصاد است. تجربه کشورهای مختلف نشان می‌دهد که در دوره‌های بحرانی، دولت‌ها تلاش می‌کنند بخشی از فشار واردشده بر کسب‌وکارها را جذب کنند تا روند بازایی اقتصاد متوقف نشود. این حمایت الزاماً به معنای توزیع منابع مالی نیست؛ بلکه می‌تواند در قالب کاهش هزینه‌های غیرضروری، بازنگری در برخی فشارهای مالیاتی و بیمه‌ای، تسهیل فرآیندهای اداری و کمک به حفظ نقدینگی بنگاه‌ها صورت گیرد.

واقعیت این است که بسیاری از کسب‌وکارهای کوچک و متوسط امروز نه در مرحله رشد، بلکه در مرحله بازسازی قرار دارند.

آن‌ها هنوز در حال جبران هزینه‌های گذشته‌اند و هر شوک جدید، فاصله آن‌ها را با شرایط عادی بیشتر می‌کند. انتظار اینکه این بنگاه‌ها همچنان با همان ظرفیت گذشته بار اصلی اشتغال، تولید و سرمایه‌گذاری را بر دوش بکشند، بدون آنکه بخشی از فشارها کاهش یابد، انتظاری واقع‌بینانه نیست.

اقتصاد ایران امروز بیش از هر چیز به فرصت بازایی نیاز دارد. مسئله فقط عبور از یک بحران جدید نیست؛ مسئله جلوگیری از انباشت بحران‌هایی است که هر بار بخشی از توان اقتصاد را فرسوده‌تر می‌کند. اگر قرار است از تاب‌آوری اقتصادی سخن گفته شود، این تاب‌آوری نباید تنها از مردم، کارگران و کارفرمایان مطالبه شود. ساختارهای سیاست‌گذاری نیز باید سهم خود را در کاهش هزینه‌های تحمیل‌شده بر اقتصاد ایفا کنند.

موشک‌هایی که در روزهای اخیر شلیک شدند، تنها یک رویداد نظامی نبودند. آن‌ها به اقتصادی اصابت کردند که پیش از آن نیز با زخم‌های متعددی روبه‌رو بو د. به همین دلیل، اثر واقعی این شوک را نه فقط در بازارها، بلکه در ماه‌های آینده و در رفتار بنگاه‌ها، سرمایه‌گذاران و خانوارها خواهیم دید. اقتصاد خسته ایران بیش از هر زمان دیگری به ثبات، فرصت بازایی و کاهش فشارهای غیرضروری نیاز دارد؛ زیرا هیچ اقتصادی نمی‌تواند بدون فرصت ترمیم، برای مدت طولانی زیر بار شوک‌های متوالی دوام بیاورد.

فولاد زیر آتش و خاموشی

صفحه ۴

یادداشت

پيله‌های اطلاعاتی با فرض فیلترینگ

دکتر غلامحسین بیابانی دبیر انجمن توسعه مطالعات علوم و نوآوری کارآگاهی ایران در یک دنیای فرضی با فیلترینگ کامل، سه مشکل را می‌توان شناسایی و مورد بررسی قرار داد. این مشکلات هر نظامی را که در آن افراد کنترل کاملی بر دنیای ارتباطی خود داشته باشند و آن کنترل را برای ساخت تالارهای پژواک یا پيله‌های اطلاعاتی به کار گیرند، تهدید خواهد کرد. نخستین مشکل مربوط به تجزیه شدن است. این مشکل از ایجاد انجمن‌های بحثی می‌آید که اعضایش بیش از همه با یکدیگر صحبت می‌کنند و به هم گوش می‌دهند. یک نتیجه محتمل، دشواری زیاد در درک مشترک است. زمانی که جامعه چند تکه شده است، گروه‌های متکثر به قطبی‌سازی متقابل خواهند شد و این شیوه به افراط‌گری و حتی نفرت و خشونت منجر خواهد شد. فناوری‌های مدرن و شبکه‌های اجتماعی توانایی مردم در گوش دادن به پژواک صداهای خودشان و جداساختن خود از دیگران را به شدت افزایش می‌دهند. یک نتیجه مهم، وجود سیلابه‌های سایبری است؛ فرایندی از تبادل اطلاعات که در آن، حقایق فرضی خاص یا دیدگاه‌هایی فراگیر می‌شوند؛ صرفاً به این دلیل که به نظر می‌رسد بسیاری از مردم آنها را باور دارند. سیلابه‌های سایبری اغلب باعث افزایش تجزیه می‌شوند، زیرا آنها برای برخی گروه‌ها اتفاق می‌افتد و برای دیگر گروه‌ها خیر. در حقیقت سیلابه‌های سایبری اغلب منبع اصلی تجزیه هستند (و همچنین باور به مسائل دروغین).

دشواری دوم شامل یک ویژگی متمایز اطلاعات است. اطلاعات به لحاظ فنی کالایی عمومی است، یعنی زمانی که شخصی چیزی بداند، دیگران نیز از آن بهره می‌برند. اگر شما در مورد جرائم در محله یا مشکل تغییرات اقلیمی یاد بگیرید، ممکن است به دیگران نیز بگویید و آنها از فیزی که شما یاد گرفته‌اید، منفعت خواهند برد. در نظمی که در آن هر شخص بتواند جهان ارتباطی خود را شخصی‌سازی کند، یا این جهان برای آنها شخصی‌سازی شده باشد، این خطر وجود دارد که مردم انتخابات‌هایی داشته باشند که اطلاعات بسیار اندکی تولید می‌کنند. یک مزیت نظامی یا مباحثی‌های منافع عمومی و محل‌های اجتماع عمومی (یا دسترسی گسترده سخنرانان به جمعیت‌های متکثر) این است که نوعی از توزیع اجتماعی اطلاعات را تضمین می‌کنند. در همین زمان، جهان بیانی با فیلتر شخصی ممکن است تعداد بسیار اندکی از آن چیزی را تولید کند که ادنا اولمن-مارگالیت فیلسوف آن را کالاهای همبستگی می‌نامد؛ کالاهایی که ارزش‌شان با تعداد افرادی که آنها را مصرف می‌کنند، افزایش می‌یابد. منازعه‌های ریاست جمهوری مثالی کلاسیک از یک کالای همبستگی است.

دشواری سوم و آخر، مربوط به دریافت صحیح از آزادی و رابطه بین مصرف‌کنندگان و شهروندان است. اگر ما به حاکمیت مصرف‌کننده باور داشته باشیم، و اگر ما از توانایی فیلتر کردن را استفاده کنیم، ممکن است فکر کنیم که آزادی به ارضای ترجیحات خصوصی (در غیاب محدودیت‌هایی بر انتخاب‌های شخصی) محدود می‌شود. این، نوعی دیدگاه خرد در مورد آزادی است. درحقیقت، دیدگاهی است که بخش زیادی از تفکر معاصر در مورد آزادی بیان را دربرمی‌گیرد. این امر تا حدود زیادی درست است، اما کافی به‌نظر نمی‌رسد. درست است که بخش زیادی از تصویر بزرگ‌تر را شامل می‌شود، ولی کل مسئله را نشان نمی‌دهد.البته انتخاب آزاد مهم است، اما آن نوع آزادی که به درستی درک شده باشد، صرفاً به ارضای ترجیحاتی که مردم دارند، محدود نمی‌شود، بلکه همچنین شامل شناس داشتن ترجیحات و باورهای اینک می‌شود که تحت شرایطی مطلوب شکل گرفته‌اند؛ یعنی در توانایی داشتن ترجیحاتی پس از قرار گرفتن در معرض مقدار مناسبی از اطلاعات و همچنین مجموعه گسترده و متکثری از انتخاب‌ها ملاک عمل قرار دارد.

بانک

امضای تفاهم نامه همکاری بین

بانک ملی ایران و دانشگاه پیام نور

تفاهم‌نامه همکاری مشترک بانک ملی ایران و دانشگاه پیام نور با هدف توسعه تعاملات دوجانبه، ارتقای سطح خدمات بانکی و گسترش همکاری‌های علمی و فناوری است.به گزارش عصر اقتصاد به نقل از روابط عمومی بانک ملی ایران، مدیرعامل این بانک در مراسم امضای تفاهم‌نامه با اشاره به رویکرد جدید بانک ملی ایران در ارائه خدمات، تحول در ارائه خدمات به مشتریان ویژه، توسعه زیرساخت‌ها و چابک‌سازی فرآیندها، زمینه را برای همکاری گسترده‌تر با مجموعه‌های بزرگ اقتصادی و دانشگاهی کشور فراهم کرده است.سیفی با تأکید بر جایگاه بانک ملی ایران در نظام اقتصادی کشور گفت: بانک ملی ایران به عنوان نهادی خدمت‌رسان، نزدیک به یک قرن در کنار مردم و فعالان اقتصادی حضور داشته و همواره تلاش کرده است نقش مؤثری در توسعه و پیشرفت کشور ایفا کند.

وی افزود: تغییرات راهبردی صورت گرفته در بانک، با هدف ارتقای کیفیت خدمات، تسهیل فرآیندها و پاسخگویی سریع‌تر به نیازهای مشتریان، مسیر همکاری با دانشگاه‌ها و مراکز علمی را نیز هموارتر کرده است.

پرداخت بیش از ۶ هزار میلیارد ریال تسهیلات توسط بانک سینا

بانک سینا از ابتدای سال جاری تا پایان اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵، مبلغ شش هزار و ۶۶۶ میلیارد ریال تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج و فرزندآوری به متقاضیان واجد شرایط پرداخت کرده است.به گزارش عصر اقتصاد به نقل از روابط‌عمومی بانک سینا، این بانک در راستای کمک به تأمین هزینه‌های ازدواج و فرزندآوری جوان و همچنین اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، تا پایان اردیبهشت‌ماه سال جاری، تعداد دو هزار و ۵۸۹ ققره وام قرض‌الحسنه ازدواج و فرزندآوری به مبلغ شش هزار و ۶۶۶ میلیارد ریال به متقاضیان پرداخت کرده است.این موفقیت در پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه، در راستای عمل به مسئولیت‌های اجتماعی بانک سینا، حمایت از ازدواج جوانان و تسهیل دسترسی اقشار مختلف صورت گرفته است.بانک سینا با تأکید بر سیاست‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و اجرای برنامه‌های دولت در زمینه اعطای تسهیلات ازدواج و فرزندآوری همواره پرداخت سریع و آسان وام‌های قرض‌الحسنه را از اولویت‌های اصلی خود قرار داده است.

عصر اقتصاد بازارهای مالی زیر سایه تنش‌های منطقه‌ای را بررسی کرد:

چهارراه التهاب؛ دلار بالا، بورس پایین

افزایش تنش‌های نظامی در خاورمیانه و مطرح شدن سناریوی «جنگ تحمیلی سوم» بار دیگر بازارهای مالی ایران را تحت تأثیر قرار داد. در پی تشدید درگیری‌ها، بازار ارز سریع‌ترین واکنش را نشان داد و دلار در بازار آزاد با رشد حدود ۱.۷۳ درصدی به محدوده ۱۷۸ هزار تومان رسید. این جهش بار دیگر نقش دلار را به‌عنوان دماسنج سیاسی اقتصاد ایران برجسته کرد؛ بازاری که معمولاً نخستین واکنش را به نااطمینانی‌های ژئوپلیتیکی نشان می‌دهد.

در همین حال، برخلاف انتظار سنتی بازارها، افزایش قیمت جهانی نفت در سایه تنش‌های منطقه‌ای مانع از رشد چشمگیر طلای جهانی شد. سرمایه‌گذاران بین‌المللی هنوز در حال ارزیابی ابعاد واقعی بحران هستند و همین مسئله باعث شده اونس طلا واکنش قدرتمندی نشان ندهد. در بازار داخلی نیز قیمت طلای ۱۸ عیار بیشتر تحت تأثیر نرخ ارز قرار دارد و طی روزهای اخیر در بازه ۱۸ تا ۱۸.۸ میلیون تومان نوسان کرده است؛ محدوده‌ای که به میدان اصلی تقابل خریداران و فروشندگان تبدیل شده است.

بورس در مسیر پرنوسان جنگ
بازار سرمایه ایران نیز از فضای پریسک منطقه بی‌نصبی نماند. بورس که روز یکشنبه رکودی تاریخی را ثبت کرده بود، روز گذشته در ادامه فضای احتیاطی ناشی از تحولات سیاسی با افت شاخص‌ها مواجه شد. افزایش ریسک‌های ژئوپلیتیکی، کاهش تمایل سرمایه‌گذاران به دارایی‌های پریسک و حرکت بخشی

از نقدینگی به سمت بازار ارز و طلا از مهم‌ترین عواملی است که فشار فروش را در بورس تشدید کرده است.

در مجموع، تا زمانی که فضای سیاسی و امنیتی منطقه در وضعیت پرتنش باقی بماند، بازارهای مالی ایران نیز در حالت واکنش سریع به اخبار خواهند بود. در این میان، دلار همچنان مهم‌ترین متغیر اثرگذار بر بازار طلا و حتی رفتار سرمایه‌گذاران در بورس محسوب می‌شود؛ متغیری که مسیر کوتاه‌مدت بسیاری از بازارها را تعیین می‌کند.

افت طلای جهانی زیر فشارنرخ بهره

نادر بذرافشان، رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران، در گفت‌وگو با «عصر اقتصاد» با اشاره به تحولات اخیر بازارهای جهانی گفت: در روزهای اخیر قیمت جهانی طلا تحت تأثیر چند عامل مهم اقتصادی با کاهش همراه شده است. در حال حاضر بهای هر اونس طلا برای تحویل فوری با حدود ۰.۲ درصد افت به ۴۳۱۹ دلار رسیده که پایین‌ترین سطح از اواخر ماه مارس محسوب می‌شود. همچنین در معاملات آتی بازار آمریکا برای تحویل ماه اوت نیز هر اونس طلا با کاهش حدود نیم درصدی در محدوده ۴۳۴۳ دلار معامله شده است.

وی افزود: یکی از مهم‌ترین دلایل فشار بر بازار طلا، افزایش بازده اوراق خزانه‌داری آمریکا است. زمانی که بازده این اوراق بالا می‌رود، هزینه فرصت نگهداری طلا که دارایی بدون سود محسوب می‌شود افزایش

پیدا می‌کند و همین مسئله باعث می‌شود بخشی از سرمایه‌ها به سمت اوراق بدهی حرکت کند.

بذرافشان ادامه داد: همزمان افزایش قیمت نفت نیز نگرانی‌ها درباره تشدید تورم در اقتصاد جهانی را تقویت کرده و این موضوع احتمال سیاست‌های پولی سختگیرانه‌تر از سوی فدرال رزرو را بالا برده است. بر اساس برآوردهای موجود در بازارهای مالی، احتمال افزایش نرخ بهره در آمریکا تا پایان سال جاری حدود ۷۲ درصد برآورد می‌شود.

به گفته رئیس اتحادیه طلا و جواهر، در چنین شرایطی بازار جهانی طلا بیش از هر زمان دیگری به تصمیمات بانک مرکزی آمریکا و روند نرخ بهره حساس شده و همین موضوع می‌تواند در کوتاه‌مدت نوسانات این فلز گرانبها را افزایش دهد.

افت ۶۷ هزار واحدی بورس زیر

سایه تنش‌های منطقه‌ای
همایون دارابی، کارشناس بازار سرمایه، در گفت‌وگو با «عصر اقتصاد» با اشاره به روند معاملات روز گذشته بورس تهران گفت: بازار سرمایه در دادوستدهای روز گذشته تحت تأثیر تحولات منطقه‌ای و افزایش فضای احتیاط در میان سرمایه‌گذاران با افت قابل توجهی مواجه شد. در جریان معاملات دیروز، شاخص کل بورس با کاهش ۶۷ هزار و ۵۸۳ واحدی عقب‌نشینی کرد و در سطح ۴ میلیون و ۴۲۶ هزار واحد ایستاد.

وی افزود: تشدید تنش‌ها در منطقه و افزایش ریسک‌های

ژئوپلیتیکی باعث شد بخشی از سرمایه‌گذاران ترجیح دهند در کوتاه‌مدت از بازار سهام فاصله بگیرند با معاملات خود را با احتیاط بیشتری دنبال کنند. این شرایط معمولاً باعث افزایش عرضه در بازار و در نتیجه کاهش شاخص‌ها می‌شود. دارابی ادامه داد: هرچند متغیرهای بنیادی بسیاری از شرکت‌های بورسی همچنان تغییر محسوسی نداشته است، اما فضای روانی ناشی از اخبار سیاسی و امنیتی در کوتاه‌مدت می‌تواند بر رفتار معامله‌گران اثرگذار باشد. به گفته این کارشناس، در چنین شرایطی معمولاً بازار تا زمان روشن‌تر شدن چشم‌انداز تحولات منطقه‌ای با نوسان و احتیاط بیشتری همراه خواهد بود.

آمارها چه می‌گویند؟

داده‌های آماری مدیریت نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار نشان داد روز گذشته ارزش کل معاملات خرد «سهام و صندوق‌های سهامی» و معاملات پابانی (TAL) به ۳۷۳ هزار و ۸۶۴ میلیارد ریال رسید. این در حالی است که ارزش معاملات خرد «سهام و صندوق‌های سهامی» در روز یک‌شنبه ۱۷ خرداد ۱۴۰۵ به مرز ۱۵ همت رسیده بود و مقایسه این ارقام از کاهش نسبی تحرکات معاملاتی حکایت دارد.

بر اساس این گزارش، مجموع ارزش معاملات بازارهای بورس و فرابورس نیز روز گذشته به محدوده ۴۷۱ همت رسید. همچنین ارزش کل بازارهای سهام ایران شامل بورس تهران، فرابورس و بازار پایه در محدوده ۳۷۵ هزار و ۳۷۸ همت قرار گرفت که نشان‌دهنده ابعاد گسترده بازار سرمایه کشور است.

از نظر شاخص‌های عملکردی، شاخص کل بورس تهران در مبادلات روز گذشته با افت ۱.۵ درصدی مواجه شد و سطح ۴ میلیون و ۴۲۶ هزار و ۲۶ واحد بقیست نشست. شاخص هم‌وزن نیز که نمایانگر وضعیت عمومی‌تری از کلیت بازار است، ۱.۳ درصد کاهش یافت و در سطح یک میلیون و ۱۸۸ هزار و ۱۴۸ واحد ایستاد.

در بازار فرابورس نیز شاخص کل با افت ۱.۱ درصدی به سطح ۳۳ هزار و ۷۵۸ واحد رسید. همچنین در مرحله معاملات پابانی (TAL) در مجموع ۷۸ نماد مورد دادوستد قرار گرفتند که بیانگر تداوم جریان معاملات در این بخش از بازار بود.

بانک مرکزی اعلام کرد:

طبقه‌بندی جدید صندوق‌های قرض‌الحسنه

اعطای فرصت اخذ مجوز به صندوق‌های

قرض‌الحسنه فعال تا پایان شهریور ۱۴۰۶
هاشمو ادامه داد: در مجموع صندوق‌های قرض‌الحسنه در راستای رفع نیازهای ضروری مردم گام‌های بزرگی برمی‌دارند؛ تعداد خیلی محدودی صندوق هستند که تخلفاتی دارند از جمله بحث فرار مالیاتی یا فعالیت پولشویی است اما تعدادشان در مقابل مجموعه اقدامات مثبتی که در صندوق‌ها اتفاق می‌افتد خیلی کم است؛ این موارد بسیار جزئی هستند که در رسیدگی است.این مسئول در بانک مرکزی تأکید کرد: در حال حاضر بر اساس مصوبه هیأت عالی بانک مرکزی به موجب شیوه‌نامه تطبیق فعالیت صندوق‌های قرض‌الحسنه تا پایان شهریور ۱۴۰۶ صندوق‌های قرض‌الحسنه فرصت دارند شرایط خود را با دستورالعمل جدیدی که بانک مرکزی تصویب کرده، تطبیق دهند. به عبارت دیگر بر اساس این مصوبه، فرصتی به صندوق‌ها داده شده تا اقدامات لازم برای اخذ مجوز را انجام دهند.

کدام صندوق‌های قرض‌الحسنه مجوز جدید دریافت کردند؟

وی افزود: لذا در حال حاضر یک سری از صندوق‌های قرض‌الحسنه از گذشته اطلاعات خود را در پنجره واحد مجوزهای بانک مرکزی ثبت کرده بودند؛ این تعداد صندوق برای ثبت تغییرات باید اطلاعات خود را به‌روزرسانی و برای گرفتن مجوز فعالیت از طریق درگاه ملی مجوزها مجوز اقدام کنند؛ صدور مجوز دو مرحله است یک

مرحله مجوز ثبت تغییرات صندوق‌هاست که به اداره ثبت بانک مرکزی ارائه می‌شود، مرحله دوم صدور مجوز فعالیت است که ما

از طریق اطلاعاتی که از قبل درسامانه‌های بانک مرکزی داشتیم و صندوق‌ها آن داده‌ها را به‌روزرسانی کرده‌اند، مجوز ثبت تغییرات ارائه می‌دهیم.

۲ هزار صندوق قرض‌الحسنه فعال داریم

به گفته این مقام مسئول در بانک مرکزی، حدود ۲۰۰۰ صندوق قرض‌الحسنه فعال هستند به این معنا که صدور مجوز فعالیت این ۲۰۰۰ صندوق قرض‌الحسنه‌ای که مجوزشان را در یک مقطع از نیروی انتظامی دریافت کرده بودند، در حال حاضر با تغییر قانون نظارت، به بانک مرکزی محول شده است. بخش دیگری از صندوق‌های قرض‌الحسنه هم مجوزهای موقت از بانک مرکزی (مجوزهای موقت دو ساله) گرفته بودند؛ بعضی از اینها ممکن است منقضی شده باشد؛ لذا بر اساس مصوبات هیأت عالی بانک مرکزی فرصت ۲ ساله به این صندوق‌ها داده شد.

۴ مدل صندوق قرض‌الحسنه تعریف شد + سرمایه لازم برای تأسیس صندوق
وی خاطرنشان کرد: بر اساس دستورالعمل جدید که در هیأت عالی بانک مرکزی تصویب شد صندوق‌های قرض‌الحسنه به ۴ طبقه تقسیم شدند: خُرد، کوچک، متوسط و بزرگ؛ هر کدام

از این طبقات محدوده دامنه فعالیت مشخصی دارند به طور مثال با حداقل ۱۰۰ میلیون تومان می‌شود صندوق‌های خُرد تأسیس کرد که در سطح محله می‌توانندن فعالیت کنند و سقف منابع که می‌توانند تأمین کنند، ۱۰ میلیارد تومان است؛ صندوق‌های کوچک با ۵۰۰ میلیون تومان سرمایه می‌توانند تأسیس شوند؛ صندوق‌های متوسط با سرمایه از ۲.۵ میلیارد تومان آغاز می‌شود و برای تأسیس صندوق بزرگ از هزار میلیارد تومان سرمایه شروع می‌شود.

هاشمو درباره اینکه آیا صندوق‌های قرض‌الحسنه می‌توانند منابع خود را سرمایه‌گذاری کنند؟ گفت: صندوق‌ها مجاز نیستند گزاری و کسب سود نینستند اما متناسب یک نسبت محدود و مشخصی از منابع خود را می‌توانند در بانک‌ها سپرده‌گذاری و از محل آن سود دریافت کنند تا به این طریق هزینه های خود را پوشش دهند.

سازمان اقتصاد اسلامی، همکار بانک مرکزی در نظارت بر صندوق‌ها

وی درباره نقش سازمان اقتصاد اسلامی در ساماندهی صندوق‌های قرض‌الحسنه یادآور شد: سازمان اقتصاد اسلامی به موجب قانون برنامه ششم امکان نظارت بر صندوق‌های قرض‌الحسنه را داشت. در قانون برنامه هفتم سازوکار به این شکل شد که بانک مرکزی اختیار دارد بخشی از این از ظرفیت سازمان اقتصاد اسلامی استفاده کند در همین راستا به موجب مصوبات هیأت عالی بانک مرکزی مقرر شده که قراردادی بین سازمان اقتصاد اسلامی با بانک مرکزی منعقد شود که به موجب آن قرارداد، نظارت این سازمان بر صندوق‌های ذیل خودش قانونی شود؛ این سازمان در حال کمک‌رسانی به بانک مرکزی برای امر نظارت بر صندوق‌هاست و بسیار فعالیت‌های مفید و خوبی داشته است.

عصر اقتصاد

سه شنبه ۱۹ خرداد ۱۴۰۵ ، سال بیست و سوم، شماره ۵۹۲۷.

بانک ، بیمه و بورس

بیمه

ابلاغ افزایش سرمایه تاریخی ۱۱۶ هزار میلیارد تومانی بیمه ایران

در یکی از ماندگارترین رخدادهای تاریخ صنعت بیمه کشور، با پیگیری‌های مستمر و مدیریت راهبردی دکتر علی جباری، رئیس هیئت‌مدیره و مدیرعامل بیمه ایران، مصوبه افزایش سرمایه ۱۱۶ هزار میلیارد تومانی شرکت سهامی بیمه ایران ابلاغ شد به گزارش عصر اقتصاد به نقل از روابط عمومی بیمه ایران، این دستاورد بزرگ که در چارچوب اجرای برنامه هفتم پیشرفت و با حمایت دولت به ثمر نشست، نقطه عطفی در تاریخ اقتصاد و صنعت بیمه ایران محسوب می‌شود. با اجرای این مصوبه، سرمایه بیمه ایران به ۱۱۶ هزار میلیارد تومان افزایش یافته و حدود ۷۰ درصد سرمایه صنعت بیمه کشور در این شرکت متمرکز خواهد شد؛ ظرفیتی کم‌نظیر که جایگاه بیمه ایران را به عنوان ستون اصلی مدیریت ریسک‌های ملی و پشتوانه راهبردی اقتصاد کشور بیش از هر زمان دیگری تثبیت می‌کند. دکتر جباری از آغاز مسئولیت خود، تقویت توانگری مالی، افزایش ظرفیت نگهداری ریسک و بازسازی قدرت عملیاتی بیمه ایران را در کانون برنامه‌های تحولی خود قرار داد و با پیگیری مستمر در سطوح مختلف حاکمیتی و اجرایی، زمینه تحقق این مطالبه تاریخی را فراهم کرد. افزایش سرمایه ۱۱۶ همتی بیمه ایران صرفاً یک اصلاح مالی نیست؛ بلکه تجلی یک نگاه بلندمدت و آینده‌نگر به صنعت بیمه کشور است. نگاهی که امروز بیمه ایران را به نهادهی توانمندتر برای حمایت از پروژه‌های کلان ملی، صنایع راهبردی، زیرساخت‌های حیاتی و سرمایه‌گذاری‌های بزرگ کشور تبدیل کرده است.

عملکرد بیمه پاسارگاد به تصویب سهامداران رسید

مجمع عمومی عادی سالانه صاحبان سهام شرکت بیمه پاسارگاد (سهامی عام) با حضور بیش از ۹۲ درصد از صاحبان سهام روز یکشنبه ۱۷ خرداد ۱۴۰۵ در دانشگاه خاتم برگزار شد. به گزارش عصر اقتصاد به نقل از روابط عمومی بیمه پاسارگاد، در این جلسه گزارش هیأت‌مدیره در خصوص عملکرد شرکت در سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۴ و همچنین گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی ارائه و به تصویب سهامداران رسید. بر اساس گزارش هیأت‌مدیره، بیمه پاسارگاد در سال ۱۴۰۴ با تداوم راهبردهای توسعه‌محور، حفظ انضباط فنی، مدیریت مؤثر ریسک ، تمرکز بر توسعه بیمه‌های زندگی و سرمایه گذاری های مناسب عملکردی مطلوب را به ثبت رساند.

امضای میثاق‌نامه همکاری «بیمه تجارت‌نو» و «چابک تجارت»

شرکت بیمه تجارت‌نو، با هدف گسترش دسترسی مشتریان به خدمات بیمه‌ای، با چابک‌تجارت، قرارداد همکاری امضا کرد. به گزارش عصر اقتصاد به نقل از روابط‌عمومی بیمه تجارن نو، بر اساس این توافق، کارشناسان شرکت چابک تجارت که تحت عنوان مشتری‌یار در شعب بانک تجارت مستقر هستند، علاوه بر ارائه راهنمایی‌های بانکی و خدمات الکترونیک، امکان معرفی و عرضه خدمات بیمه‌ای به مراجعه‌کنندگان را نیز خواهند داشت.

مراسم امضای قرارداد همکاری میان شرکت چابک تجارت و بیمه تجارت‌نو با حضور علیرضا هادی مدیرعامل و مهدی مهدوی قائم مقام بیمه تجارت‌نو و همچنین رضا بخشی مدیرعامل چابک تجارت برگزار شد. این همکاری با هدف توسعه کانال‌های ارائه خدمات بیمه‌ای و بهره‌گیری از ظرفیت شبکه شعب بانک تجارت شکل گرفته است. بر اساس عملکرد سال مالی ۱۴۰۴ حقبیمه تولیدی شرکت به بیش از ۲۷۸ هزار میلیارد ریال رسید، نسبت توانگری مالی شرکت با ثبت رقم ۲۲۰ درصد، برای چهاردهمین سال متوالی در سطح یک حفظ شد. هیأت‌مدیره در گزارش خود همچنین به توسعه سازمان فروش، گسترش خدمات بیمه در سراسر کشور و تقویت زیرساخت‌های فناوریانه اشاره کرد.

در پایان سال مالی ۱۴۰۴، بیمه پاسارگاد با برخورداری از ۹۵ شعبه، ۲ هزار و ۹۲۰ نماینده عمومی، ۲۵ هزار و ۲۰۳ نماینده فروش بیمه‌های عمر و تأمین آتیه ۱ و هزار و ۱۶۱ کارگزار، یکی از گسترده‌ترین شبکه‌های عرضه خدمات بیمه‌ای کشور را در اختیار داشته است.

میناگین پرداخت روزانه خسارت بیمه سامان، بیش از ۳۷ میلیارد تومان کرد

شرکت بیمه سامان در دو ماه نخست سال جاری با تکیه بر توانگری عملیاتی و رویکرد اختصاص داده و بیمه سامان در این بخش ۲۴۶ میلیارد تومان خسارت به بیمه‌گزاران پرداخت کرد

به گزارش عصر اقتصاد به نقل از روابط عمومی شرکت بیمه سامان، این سطح از پرداخت خسارت، تصویری روشن از ظرفیت بیمه سامان در پاسخ‌گویی مستمر به نیازهای بیمه‌گزاران و ایفای نقش مؤثر در حفظ آرامش مالی خانواده‌ها و پایداری فعالیت‌های اقتصادی ارائه می‌دهد.

در میان رشته‌های مختلف بیمه‌ای، بیمه درمان بالاترین سهم را در خسارت‌های پرداختی این دوره به خود اختصاص داده و بیمه سامان در این بخش یک‌هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان خسارت پرداخت کرده است. تمرکز بالای پرداخت‌ها در این رشته، بیش از هر چیز بر اهمیت حمایت به‌موقع از بیماران و خانواده‌ها دلالت دارد؛ چرا که در حوزه درمان، سرعت در رسیدگی و جبران هزینه‌ها، نه‌تنها یک تعهد بیمه‌ای، بلکه بخشی از سازوکار اطمینان‌بخشی به بیمه‌گزاران در شرایط حساس و پر هزینه درمانی به شمار می‌رود.

گروه بانک بیمه و بورس
مریم غدیرپور

https://asre-eqitehead.com

برخلاف انتظار سنتی بازارها، افزایش قیمت جهانی نفت در سایه تنش‌های منطقه‌ای مانع از رشد چشمگیر طلای جهانی شد

